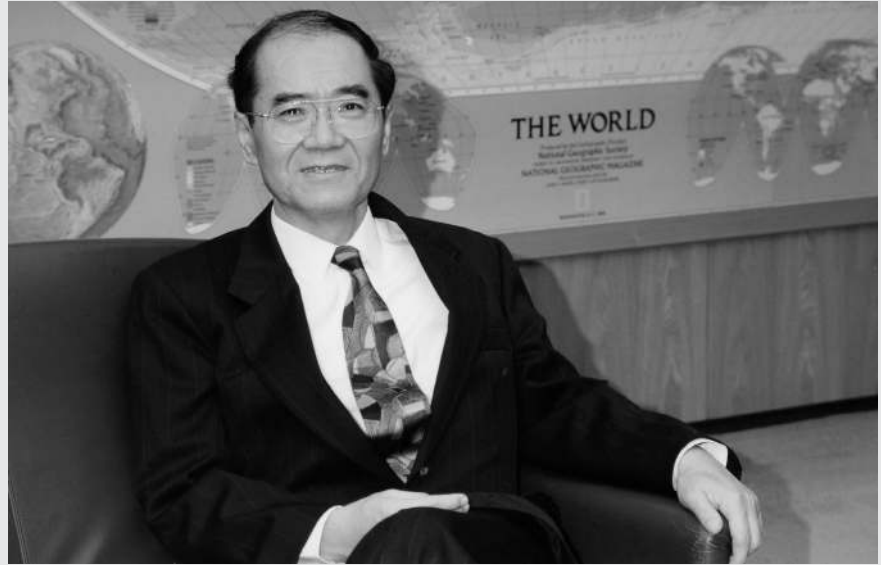

KOÏCHIRO MATSUURA

UNESCO:n pääjohtajan tervehdys Filosofian päivän kunniaksi 21.11.2002

MONET KYSYVÄT mitä tekemistä filosofialla ja Unescolla on keskenään. Vastaukseni on: kuinka Unesco, Yhdistyneiden Kansakuntien intellektuaalinen ja eettinen käsivarsi, voisi toimia demokration, ihmisoikeuksien ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan puolesta ilman näiden ihanteiden perustana olevan filosofisen pohdinnan edistämistä? Toisin sanoen,

millä muulla tavalla on mahdollista vaalia perustaa, jolle rauhanomainen yhdessäolo pohjautuu?

Filosofia terminä tarkoittaa viisauden rakastamista. Huolimatta terminologioiden eroista maailman eri kulttuureissa – japanin *tetsugaku* viittaa viisauden oppialaan ja arabian *falsafa* tarkoittaa viisauden tiedettä – filosofia ajattelun ajatteluna nivoutuu pe-

rustaviin sekä yksilöllistä että kollektiivista olemassaoloa koskeviin käsitteisiin ja ideoihin. *Filosofointi* tekona on filosofian elämänlanka. Juuri tätä pohdintaa, analyysia ja kysymysten esittämistä haluan edistää ja kannustaa – riippumatta siitä, koskeeko se annettuina otettuja käsityksiä, ajan myötä tylsistyneitä ideoita vai vakiintuneita paradigmoja – julistamalla ensimmäisen Unes-

con Filosofian päivän. Tätä päivää vietetään yli viidessäkymmenessä maassa järjestämällä konferensseja, keskustelutilaisuuksia ja muita asiaan liittyviä tapahtumia.

Pariisin päämajassa tullaan Filosofian päivän kunniaksi keskustelemaan seuraavista aiheista: köyhyys, oikeudenmukaisuus ja maailman rauha; filosofia ja ihmisoikeudet; filosofia polkuna emansipaatioon; kulttuurisen monimuotoisuuden ja kulttuuristen oikeuksien filosofia; filosofia ja media; etiikka ja tiede; filosofia ja tieto. Tarkoituksena on tutkia ja etsiä vastauksia ajankohtaisiin maailmanlaajuisiin ongelmiin filosofisen analyysin ja keskustelun avulla.

Ihmisten keskinäinen tieto ja maailman kaikkien ajattelun traditioiden yhteisymmärrys on nyt keskeisempää kuin koskaan ihmisten välisen dialogin ja keskinäisen kunnioituksen toteutumiselle. Juhlikaamme tänään filosofian yleismaailmallisuutta. Viisauden rakastaminen on luontaista jokaiselle kulttuurille ja edustaa ihmiskunnan aineetonta perintöä. Unescon Filosofian päivän myötä tahdon korostaa filosofian tärkeyttä ja filosofian antia yhteiskunnalle.

Pohtikaamme tänään Filosofian päivänä, mitä teemme, miten sen teemme ja miksi *emme* tee toisin. Kyseenalaitakaamme päivittäiset käytäntömme ja tarkastelkaamme kriittisesti sitä, min-kälaisia miehiä ja naisia meistä on tullut. Valottakaamme niitä harmaita alueita, jotka liittyvät ymmärrykseemme ”Toisesta”. On oikea hetki punnita tekemmemme eettisiä seurauksia, tai päätöksistämme aiheutuvia tarkoittamattomia seuraamuksia. Rohkaiskaamme nuoria olemaan luovia heidän etsiessään uusia vastauksia yhteiskuntiemme haasteisiin. Rohkaiskaamme heitä etsimään puutteita nykyisistä rakenteista, jotka on laadittu yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden edistämistä varten. Rohkaisen teitä kaikkia filosofoimaan tänään. Maailmassa, jossa toiminta ei välttämättä saa alkuaan ajatuksesta, käyttäkäämme tämä päivä pohdintaan, kyselemiseen ja etsintään yli niiden rajojen, jotka määrittävät sitä mitä luulemme tietävämme.

Suomennos Hanna Lämsä